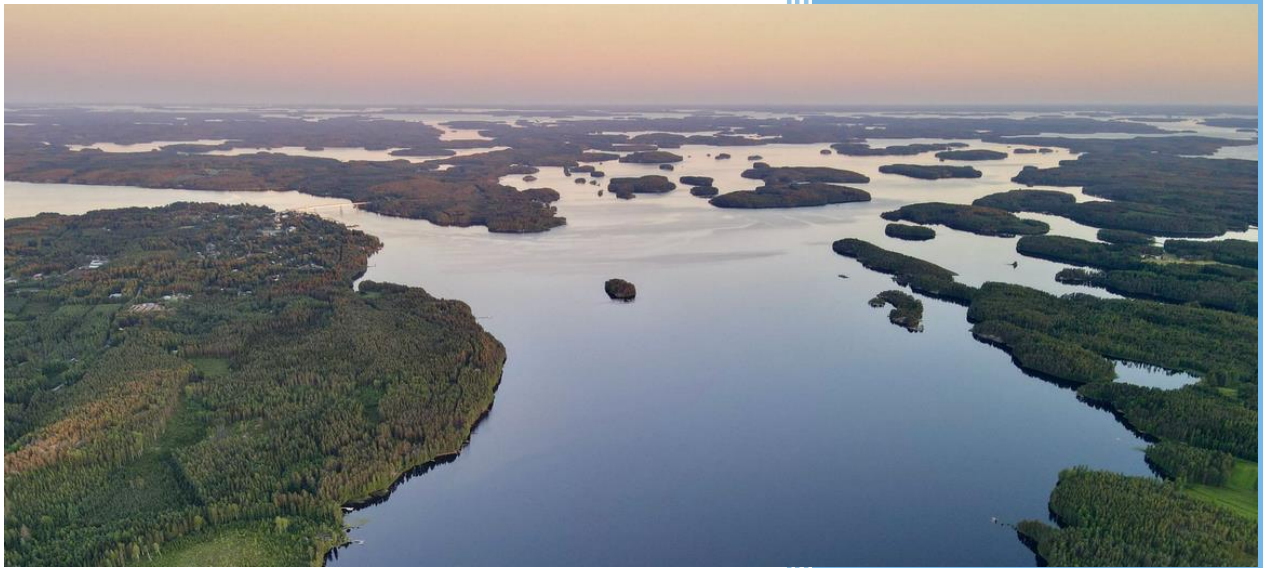

Puumalan vesiliikelaitos

Puumalan vesiliikelaitoksen talousarvioesitys 2026

VESILIIKELAITOKSEN TALOUSARVIOESITYS VUODELLE 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2027-2028

Puumalan Vesiliikelaitoksen talousarvioesitys vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2028 perustuvat Puumalan kunnan ja Puumalan Vesiliikelaitoksen tuleviin strategisiin tavoitteisiin. Talousarvion 2026 valmisteluaineiston mukaisesti liikelaitosten palvelutuotannon kehittämisessä on huomioitu kunnan strategiset tavoitteet niiltä osin kuin liikelaitoksen toiminta vaikuttaa kunnanvaltuustotasolle vaikuttavuuden kehittymiseen. Liikelaitoksia sitova erä on korvaus peruspääomasta. Palvelutuotannossa lähtökohtana on tuottaa toiminnan ja riskien kannalta hallittavaa vesihuoltoa toiminta-alueella. Vesilaitoksen tulevaisuuden ohjauksessa ja raportoinnissa käytetään samaa ohjetta kuin peruskunnassa.

Liikelaitoksen johtokunnan on valmisteltava liikelaitoksen talousarvio ja -suunnitelma ja esitettävä se valtuustolle. Johtokunnan esitys liitetään osaksi kunnanhallituksen esitystä kunnan talousarvioksi ja suunnitelmaksi valtuustolle. Valtuusto voi hyväksyessään kunnan talousarvion ja -suunnitelman muuttaa johtokunnan esitystä liikelaitoksen tavoitteista ja liikelaitosta sitovista eristä kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa. Valtuusto voi hallintosäännössä pitää päätösvallan itsellään koskien liikelaitoksen investointien ja muiden pitkävaikutteisten menojen hyväksymistä. Muussa tapauksessa niistäkin päättää johtokunta (Kuntal 67 §).

Kunnan talousarvion rakennetta vastaavasti liikelaitoksen talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosa (Kuntal 120 §). Tuloslaskelmaosa toimii käyttötalousohana sellaisessa liikelaitoksessa, jolla ei ole useita tehtäviä.

Vesilaitoksen tunnusluvut, sitovat tavoitteet ja yhteenveto investointien määrästä on esitetty oheisessa talousarvioesityksessä. Talousarvioesitys esitetään kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Vesiliikelaitoksen talousarvioesityksessä on huomioitu yleisen kustannustason nousu, vedenmyynnin edelleen jatkuva alenema sekä energian hinta.

Talousarvioesityksessä toimintakatteeksi esitetään 147 760 euroa. Liikevaihdoksi talousarvion laadintavaiheessa muodostuu 554 208 euroa ja kuluiksi 406 448 euroa.

Seuraavassa on esitetty Puumalan Vesiliikelaitoksen liikevaihto, käyttökustannukset ja toimintakate vuoden 2026 talousarvioesityksessä, joka käsittää aikavälin 1.1.2026–31.12.2026.

		TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot		400 104	430 112	462 370
Liiketoiminnan muut tuotot		66 514	66 514	66 514
Sisäiset vesi- ja viemärimaksut		87 590	87 590	87 590
Toimintakulut		-406 448	-417 192	-428 234
Toimintakate		147 760	167 024	188 240

Talousarvion 2026 perusteena on käytetty seuraavia oletuksia:

- Vedenmyynnin oletetaan olevan vuoden 2025 tasolla. Vesi- ja viemärlaitoksen tuotoiksi muodostuu 554 208 euroa.
- Toimintakuluiksi muodostuu 406 448 euroa ja toimintakatteeksi 147 760 euroa.
- Investointien loppusumma on 245 000 euroa.
- Veden ja jäteveden käyttömaksua on korotettu tulevalle vuodelle 5 %. Veden ja jäteveden arvonlisäverollinen yhteishinta on 7,61 euroa/m³, alv 25,5 %. Perusmaksuja on korotettu 15 %.

Hintojen korotuksella on kompensoitu yleisen kustannustason nousua. Pidempiaikaisena talouden tavoitteena on, että toimintakate riittää kattamaan lainojen korkomenot, poistot ja peruspääomakorvauksen. Korotus mahdollistaa pääomakulujen hoitamisen sekä vesihuollon järjestämisen kannalta tärkeiden investointihankkeiden jatkumisen tulevien suunnitelmien mukaisesti. Seuraavan tulevien vuosien aikana tulee panostaa vesihuoltoverkoston saneeraukseen ja tulevien laitteiden sekä laitosten saneerauksiin. Veden käyttömaksun korotuksesta asuinrakennuksille aiheutuu keskimäärin 28,80 euron ja perusmaksun korotuksesta 17,60 euron lisäys kuluttajan vuotuisen vesilaskuun.

Vesilaitosta sitovina taloudellisina tavoitteina tuloutetaan kunnalle korvausta peruspääomasta 9 000 euroa.

Investoinnit

Investointimenojen kokonaismäärä on 245 000 euroa.

Laitosinvestointien loppusumma on 60 000 euroa. Laitosinvestoinneissa on varauduttu mm. yhden pumppaamon uusimiseen. Kanttorilanrannan vesi- ja viemäriinjojen suunnittelu sekä rakentamiseen on varattu 160 000 €.

Investointeihin varattu määräraha on sitova ja sen ylittämien edellyttää kunnanvaltuuston hyväksymisen.

Vesiliikelaitoksen palvelusuunnitelma ja strategiset tavoitteet

Puumalan Vesiliikelaitos on alkanut tuottaa vesihuoltopalveluja toiminta-alueellaan 1.6.2025 alkaen. Vesiliikelaitoksen toiminta-alue on sama kuin Puumalan vesiosuuskunnan toiminta-alue. Vesilaitoksen asiakkaita ovat nykyisen Puumalan vesiosuuskunnan jäsenet. Vesilaitoksen palvelut tuotetaan liiketaloudellisia periaatteita noudattaen. Vesilaitos hoitaa kaikki käyttömenonsa sekä uudistus- ja korvausinvestoinnit hankkimallaan tulorahoituksella.

Palvelusuunnitelma

Liikelaitoksella on viisijäseninen johtokunta, joka ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa sekä vastaa sen hallinnon, toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Vesiliikelaitoksen toiminnan painopisteet on asetettu siten, että ne tukevat valtuuston vahvistamia kunnan strategisia tavoitteita. Puumalan kunnan nykyisessä strategiassa ei ole asetettu vielä vesilaitosta koskevia suoria tavoitteita, mutta alla olevat tavoitteet on johdettu yleisemmistä tavoitteista.

1. Kuntastrategian painopiste: Hyvinvointi

Kuntastrategian tavoite: Onnellinen ja toimintakykyinen kuntalainen		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Vesihuollon toimintavarmuuden turvaaminen.	Tavoite: Vedenjakelussa ei ole toimintakatkoksia tai -häiriöitä. Vastuu: vesilaitos ja operaattori	Toimintahäiriöiden määrää laskee.
Varautumissuunnitelman päivittäminen.	Tavoite: Varautumisen vahvistaminen. Vastuu: vesilaitos ja operaattori	Varautumissuunnitelma päivitetty vuoden 2026 alkupuolella.
Laaditaan verkostojen huuhtelusuunnitelma ja toimenpiteet aikataulutetaan.	Tavoite: Ennaltaehkäistään verkoston huuhtelun avulla häiriötilanteiden syntymistä jatkossa. Vastuu: vesilaitos ja operaattori	Huuhtelusuunnitelma ja aikataulu valmiina vuoden 2026 alkupuolella.

Kuntastrategian tavoite: Puumala tunnetaan erinomaisesta asiakaspalvelusta		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Häiriötilanteista viestiminen vahvistuu. Häiriötilanneviestipalvelu otetaan käyttöön.	Tavoite: Häiriötilanteiden viestintä tavoittaa asiakkaat ajantasaisesti. Vastuu: vesiliikelaitos ja operaattori	Asiakaspalautteen säännöllinen seuranta

Kuntastrategian tavoite: Kestävä kuntatalous		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Pitkän aikavälin investointisuunnitelman laadinta	Tavoite: Tulevaisuuden investointeihin varautuminen Vastuu: vesiliikelaitos ja operaattori	Suunnitelma valmiina vuoden 2026 aikana.
Taloutta tasapainotetaan kustannustarkastelulla, vesitaksojen tarkastamisella sekä investointien tulevaisuussuunnittelulla.	Tavoite: Vesiliikelaitoksen talouden tasapainon saavuttaminen suunnitelmakaudella Vastuu: vesiliikelaitos	Talouden tasapaino

2. Kuntastrategian painopiste: Laatuasuminen

Kuntastrategian tavoite: Edistetään asuntotuotantoa		
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari
Uusien liittymien myynti erityisesti Kotiniemen asuinalueelta ja uusien liittymien myynti Kanttorilanrannan alueelta	Tavoite: Yhteistyössä kunnan kanssa tehdään aktiivista tonttimarkkinointia ja tavoitellaan tonttikauppojen kasvua sekä edistetään tonteille rakentamista. Vastuu: kunta ja vesilaitos yhteistyössä	Uusien liittymien tavoitemäärä Kotiniemessä vuonna 2026: 2 kpl ja Kanttorilanrannan alueelta vuonna 2026 1 kpl

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari
Liikelyljäämä	50 760 e
Korvaus peruspääomasta	9 000 e

PUUMALAN VESILIIKELAITOKSEN TALOUSARVIO					
	TA 6-12/2025	KOKO VUOSI TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	264 640	453 669	400 104	430 112	462 370
Sisäiset vesi- ja jätevesimaksut			87 590	87 590	87 590
Liiketoiminnan muut tuotot	38 800	66 514	66 514	66 514	66 514
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 417	-83 000	-60 000	-61 200	-62 424
Palvelujen ostot			-43 020	-43 880	-44 758
Palvelujen ostot tasattavat 2025 ("toteuman mukaa	-43 334	-74 287	-122 540	-126 216	-130 003
Palvelujen osto, JSP	-102 000	-174 857	-148 988	-153 458	-158 062
SIS palveluiden ostot			-26 900	-27 438	-27 987
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-13 633	-16 500			
Henkilöstösivukulut					
Poistot ja arvonalennukset	-35 000	-60 000	-65 000	-68 000	-71 000
Liiketoiminnan muut kulut	-14 449	-24 769	-5 000	-5 000	-5 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	46 608	86 770	82 760	99 024	117 240
Rahoitustuoto ja -kulut					
Muut rahoitustuotot					
SIS Kunnalle maksetut korkokulut	-8 750	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Muille maksetut korkokulut	-4 667	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
SIS Korvaus peruspääomasta	-5 250	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Muut rahoituskulut					
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	27 941	69 770	50 760	67 024	85 240
Satunnaiset kulut					
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	27 941	69 770	50 760	67 024	85 240
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	27 941	69 770	50 760	67 024	85 240
Rahoituslaskelma					
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	46 608	86 770	82 760	99 024	117 240
Poistot ja arvonalentumiset	35 000	60 000	65 000	68 000	71 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-18 667	-32 000	-32 000	-32 000	-32 000
Satunnaiset erät	0	0	0	0	
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-40 000	-40 000	-245 000	-85 000	-80 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	22 941	74 770	-129 240	50 024	76 240
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	-32 078	-54 990	105 010	-62 990	-62 990
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Rahoituksen rahavirta	-32 078	-54 990	105 010	-62 990	-62 990
Rahavarojen muutos	-9 137	19 780	-24 230	-12 966	13 250

Toiminnan nykytila ja toimintaympäristön muutos

Vesiliikelaitos on perustettu Puumalan kunnanvaltuuston päätöksellä 17.2.2025 ja sen johtajaksi on valittu Puumalan kunnanvaltuuston päätöksellä 24.3.2025 Heikki Virta. Vesilaitoksen vastuu vesihuoltotoiminnasta on siirtynyt vesiliikelaitokselle 1.6.2025.

Kauppakirja vesihuolto-omaisuuden ja -liiketoiminnan siirtämisestä on hyväksytty kunnanvaltuustossa 17.2.2025 ja vesiosuuskunnan yleisessä kokouksessa 26.3.2025. Vesihuollon operaattorin on valinnut Puumalan kunnanhallitus 24.3.2025 valtuuston antamaan mandaattiin perustuen.

Kunnan ja vesiosuuskunnan välisessä kaupassa on siirtynyt kunnan palvelukseen yksi työntekijä.

Vesihuoltotoiminnan siirtyminen kunnalle on ollut iso organisaatiomuutos. Käynnistämisvaihetta on valmisteltu syksystä 2024 saakka, mutta uuden toiminnan aloittamiseen sekä budjetoinnin tarkkuuteen liittyy epävarmuustekijöitä. Talousarvioesitystä on valmisteltu hyödyntämällä vesiosuuskunnan aiempia tilinpäätöstietoja ja Ramboll Oy:n vuonna 2024 tekemää selvitystä.

Tulevan vuoden suurimpana yksittäisenä investointina tulee olemaan uuden asuinalueen, Kanttorilanrannan vesi- ja viemäriinjojen suunnittelu sekä toteutus. Kun Kanttorilanrannan asemakaavoitus saa lainvoiman niin tämän alueen vesi- ja viemärijärjestelmien suunnitteluun sekä toteutukseen tulee varata 160 000 euroa. Laitosinvestointien loppusumma on 60 000 euroa. Laitosinvestoinneissa on varauduttu yhden jätevesipumppaamon uusimisiin.

Ostopalvelut

Merkittävä osa vesilaitoksen menoista on ulkoistettuja ostopalveluja ja suurin osa ostopalveluista on Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä ostettavaa operointipalvelua.